

Videresendelse af anmodning om anketilladelse

Udtalt, at en klage over en hegnsynskendelse, der var indgivet til formanden for vedkommende landvæsenskommission efter ankefristens udløb, men inden udløbet af den yderligere frist, der gælder for indgivelse af ansøgning om oprejsningsbevilling, måtte sidestilles med en rettidig anmodning til landbrugsministeriet om tilladelse til uanset ankefristens udløb at påklage hegnsynskendelsen til landvæsenskommissionen.

FOB nr. 82.176

*Henstillet, at landbrugsministeriet herefter tog stilling til spørgsmålet om anketilladelse.
(J. nr. 1982-865-59).*

I en skrivelse, som jeg modtog den 24. august 1982, klagede A over landbrugsministeriets, departementets, afgørelse, der blev meddelt ham i skrivelse af 6. juli 1982, og hvorved ministeriet afslog en ansøgning fra ham om tilladelse til at indbringe en hegnsynskendelse af 26. april 1982 for landvæsenskommissionen for Bornholms amtskommune, uanset at hans begæring om anke var for sent indgivet.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A ved skrivelse af 19. april 1982 anmodede hegnsynet i Hasle kommune om at genoptage behandlingen af en tidligere afgørelse, hegnsynet havde truffet vedrørende opstilling af fælleshegn mellem A's og hans nabo, B's ejendom.

Hegnsynet afholdt åstedsforretning den 26. april 1982 på ejendommene og afsagde samtidig kendelse. Ved kendelsen blev A's påstande ikke taget til følge, og da stridens årsag efter hegnsynets opfattelse måtte søges hos ham blev han pålagt at afholde de med hegnsynsforretningen forbundne udgifter. Ved skrivelse af 28. april 1982 gav Hasle kommune A meddelelse om hegnsynets kendelse. Skrivelsen indeholdt vejledning om, at kendelsen ifølge hegnsynslovens §§ 42 og 43 kunne indankes »inden 4 uger fra dato« for en landvæsenskommission.

Efter udløbet af den nævnte frist indankede A ved skrivelse af 2. juni 1982 hegnsynets kendelse til formanden for landvæsenskommissionen for Bornholms amtskommune (skrivelsen blev modtaget samme dag). Ved skrivelse af 24. juni 1982 svarede landvæsenskommissionens formand, at den fastsatte klagefrist på 4 uger var overskredet, og at kommissionen derfor måtte afvise at behandle sagen.

Samtidig henviste landvæsenskommissionens formand til hegnslovens § 43, stk. 3, hvorefter landbrugsministeriet kan meddele anketilladelse efter fristens udløb, når særlige omstændigheder taler derfor. Formanden oplyste samtidig, at begæring herom skulle være ministeriet i hænde inden 4 uger efter ankefri-

stens udløb, dvs. senest den 23. juni 1982 (dagen før landvæsenskommissionens afvisningsskrivelse). Kommissionens formand foreslog A - da det berøede på en ekspeditionsfejl hos landvæsenskommissionen, at han ikke tidligere var blevet underrettet om sagens afvisning - omgående at fremsende sagen til landbrugsministeriet under vedlægning af landvæsenskommissionens skrivelse.

Ved skrivelse af 27. juni 1982 indgav A derpå begæring til landbrugsministeriet om tilladelse til at indanke sagen for landvæsenskommissionen, uanset at klagefristen var udløbet. A henviste til, at han havde overskredet klagefristen, fordi han havde været indlagt på Rigshospitalet i ca. 3 uger af klagefristen.

Landbrugsministeriet svarede ved skrivelse af 6. juli 1982, at ministeriet ikke havde hjemmel til nu at tillade, at sagen blev anket til landvæsenskommissionen, da A's ansøgning først var modtaget i ministeriet den 29. juni 1982. En sådan tilladelse kan kun meddeles, hvis ansøgningen herom er ministeriet i hænde inden 4 uger efter ankefristens udløb, og denne frist var som anført overskredet. Selv om landbrugsministeriet havde haft yderligere dispensationsmulighed, ville ministeriet i øvrigt ikke have kunnet tage hensyn til det, der var oplyst om sagens forsinkelse i landvæsenskommissionen, da A allerede ved indgivelsen af sin ankebegæring til landvæsenskommissionen havde været bekendt med, at ankefristen var overskredet.

Som nævnt indgav A i en skrivelse, jeg modtog den 24. august 1982, klage over landbrugsministeriets afgørelse til mig.

Landbrugsministeriet oplyste i udtalelsen til mig, at A, inden han den 27. juni 1982 under en telefonsamtale havde anmodet landbrugsministeriet om anketilladelse, var blevet gjort bekendt med, at den i hegnslovens § 43, stk. 3, fastsatte tidsfrist på 4 uger var overskredet, og at ministeriet ikke havde hjemmel til at imødekomme en eventuel ansøgning.

Som svar på et spørgsmål i min skrivelse til landbrugsministeriet i anledning af klagen, om ikke A's skrivelse af 2. juni 1982 til landvæsenskommissionen kunne anses for rettidig anmodning til landbrugsministeriet om anketilladelse, svarede ministeriet benægtende. Ministeriet henviste til, at A's klage af 2. juni 1982 var indgivet til rette myndighed - landvæsenskommissionen - men efter udløbet af den ved hegnslovens § 43, stk. 2, fastsatte klagefrist, hvilket A havde været bekendt med. Ministeriet henviste i øvrigt til skrivelsen af 6. juli 1982 til A.

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»Ifølge lov nr. 259 af 27. maj 1950 om hegn (med senere ændringer) § 43, stk. 2, skal en begæring om anke over en hegnsynskendelse indgives til landvæsenskommissionens formand og være denne i hænde inden 4 uger efter kendelsens afsigelse. Ifølge paragraffens stk. 3 kan landbrugsministeren dog, når særlige omstændigheder taler derfor, meddele tilladelse til anke, uanset at den i stk. 2 fastsatte frist er overskredet.

Begæring herom skal være landbrugsministeriet i hænde inden 4 uger efter ankefristens udløb.

Da Deres ankeskrivelse blev indgivet til landvæsenskommissionens formand den 2. juni 1982, overskred De således ankefristen med 1 uge.

Deres anmodning til landbrugsministeriet om anketilladelse blev modtaget i ministeriet den 29. juni 1982 og var således ligeledes for sent indgivet.

Spørgsmålet er imidlertid, om Deres skrivelse af 2. juni 1982 til formanden for landvæsenskommissionen kan sidestilles med en rettidigt indgivet begæring om anketilladelse i henhold til hegnslovens § 43, stk. 3.

Ved vurderingen af dette spørgsmål må jeg lægge til grund, at De på tidspunktet for indsendelsen af Deres skrivelse af 2. juni 1982 var bekendt med, at klagefristen var overskredet, men at De gik ud fra, at landvæsenskommissionen kunne bortse fra denne overskridelse. Landvæsenskommissionens formand var ligeledes bekendt med, at ankefristen allerede på dette tidspunkt var overskredet, hvorfor kommissionen ikke havde mulighed for at antage Deres anke til realitetsbehandling. Det skyldtes således en ekspeditionsfejl i landvæsenskommissionen, at kommissionen først ved skrivelse af 24. juni 1982 - dvs. efter udløbet af fristen for indgivelse af ansøgning om anketilladelse - gav Dem meddelelse om, at anken måtte afvises, samt vejledning om, at De herefter måtte rette henvendelse til landbrugsministeriet med anmodning om anketilladelse.

Efter min mening må Deres henvendelse af 2. juni 1982 på denne baggrund sidestilles med en rettidigt indgivet anmodning om anketilladelse efter § 43, stk. 3.

Jeg henviser i denne forbindelse til, at det i forvaltningsretlig teori og praksis er almindeligt antaget, at udgangspunktet, hvorefter en klage (anke) skal være kommet frem til klageinstansen inden fristens udløb, fraviges, hvis klagen ved en fejltagelse er rettidigt indgivet til en urigtig myndighed, idet denne myndighed i henhold til statsministeriets cirkulære nr. 245 af 23. november 1923 har pligt til at videresende klagen til den rette myndighed, og at en klage, der er indgivet under disse omstændigheder må anses rettidigt indgivet; jfr. herved Poul Andersen, Dansk Forvaltningsret (5. udgave, 1965), s. 528, note 3, Bent Christensen, Nævn og Råd (1958), s. 246, samt betænkning nr. 657/72 om begrundelse af forvaltningsafgørelser og administrativ rekurs m.v., s. 67.

Denne retsopfattelse må efter min mening lægges til grund, ikke blot ved afgørelsen af, om en klage (anke) er rettidigt indgivet, men også i et tilfælde som det foreliggende, hvor der er spørgsmål om, hvorvidt en retlig betydningsfuld henvendelse, der er indgivet til en anden myndighed end den kompetente, kan anses for rettidigt indgivet. Jeg henviser herved til Bent Christensen, a.st.

Da De herefter må anses for at have indgivet rettidig anmodning om anketilladelse, må jeg mene, at landbrugsministeriets afgørelse af 6. juli 1982, hvorefter ministeriet ikke fandt at have hjemmel til at imødekomme Deres ansøgning, hviler på en urigtig retsopfattelse.

Jeg har derfor samtidig hermed henstillet til landbrugsministeriet, at ministeriet nu tager stilling til Deres ansøgning om anketilladelse på grundlag af det, De anførte til støtte herfor i skrivelsen af 27. juni 1982.«

Landbrugsministeriet besvarede i en skrivelse af 13. juni 1983 min skrivelse af 22. december 1982 og anførte bl.a.:

»...

Landbrugsministeriet må forstå Deres afgørelse i sagen således, at den af (A) til rette myndighed, landvæsenskommissionen, for sent indgivne anke af hegnssynets kendelse skal betragtes som en rettidigt indgivet klage om oprejsningsbevilling indgivet til forkert myndighed, landvæsenskommissionen, i stedet for til landbrugsministeriet.

Som det fremgår af sagen, var (A) bekendt med, at ankefristen var udløbet. Men han ankede desuagtet til landvæsenskommissionen i håb om, at den ville se væk fra ankefristens overskridelse og derfor realitetsbehandle sagen.

Der foreligger således ikke fra (A's) side nogen vildfarelse med hensyn til, hvem rette ankemyndighed var i den foreliggende sag, ligesom der heller ikke i skrivelsen er anført særlige omstændigheder, der kunne begrunde en meddelelse af anketilladelse efter § 43, stk. 3.

De af Dem anførte litteraturhenvisninger synes således efter landbrugsministeriets opfattelse ikke at tage sigte på en situation som den her foreliggende, og man må derfor fortsat være af den opfattelse, at landbrugsministeriets afgørelse af 6. juli 1982 ikke hviler på en urigtig retsopfattelse.

Til yderligere uddybning af landbrugsministeriets standpunkt kan supplerende oplyses følgende:

Adgang til anke af hegnssynets kendelser fandtes også i den tidligere lov om hegn af 6. marts 1869, men ankefristen var her kun 3 uger, og der var ikke hjemmel til at meddele oprejsningsbevilling i tilfælde, hvor ankefristen var overskredet.

I det af hegnslovkommissionen af 24. april 1946 udarbejdede lovforslag er i bemærkningerne til § 43, der ganske svarer til den nuværende hegnslovs § 43, oplyst, at oprejsningsbevillinger kunne meddeles bl.a. i vandløbssager og sager om ferskvandsfiskeri, og at kommissionen har ment, at der også i hegnssager kunne forekomme tilfælde, hvor anke burde kunne tillades en vis tid efter appelfristens udløb.

Med den ved hegnsloven af 1950 indførte udvidede ankefrist samt adgangen til at meddele oprejsningsbevilling må landbrugsministeriet gå ud fra, at der fra lovgivningsmagts side er gjort op med de daglige situationer, hvor en ankebegæring kan blive forsinket, f.eks. på grund af klagerens sygdom eller ekspeditionsfejl.

Den i hegnslovens § 43, stk. 3, fastsatte tidsfrist for indgivelse af ansøgning om oprejsningsbevilling er meget eksakt formuleret («være landbrugsministeriet i hænde inden 4 uger efter ankefristens udløb»), og en gennemgang af ministeriets afgørelser over en årrække synes at vise, at ministeriet alene har accepteret afvigelser fra denne bestemmelses nøje ordlyd i situationer, hvor henvendelsen har været formuleret som en ansøgning om oprejsningsbevilling, og den har været indgivet rettidigt, men til et forkert ministerium, typisk miljøministeriet, under hvilket lov om landvæsensretter henhører.

Landbrugsministeriet må dernæst lægge stor vægt på det forhold, at hegnssager er retskonflikter mellem mindst to parter, oftest private borgere, og derfor ikke uden videre kan sammenlignes med en situation, hvor en borgers ansøgning alene vedrører forholdene mellem denne og den pågældende myndighed, og hvor ansøgnings-, klagefrister m.v. kan være fastsat af ordenshensyn eller af hensyn til myndighedernes arbejdsgang. Landbrugsministeriet må gå ud fra, at de i hegnsloven fastsatte frister for anke, oprejsningsbevilling m.v. primært skal tjene til beskyttelse af den eller de andre parter i sagen, som har et berettiget krav på at vide, hvornår den i sagen truffne afgørelse er endelig. Det må i denne forbindelse også erindres, at afgørelser i hegnssager drejer sig om gennemførelse af fysiske foranstaltninger - ofte af hastende karakter - hvorfor en ændret afgørelse i en ankeinstans efter længere tids forløb kan medføre alvorlige komplikationer for sagens parter og eventuelt spild af betydelige pengebeløb og en stor arbejdsindsats.

På baggrund af ovenstående og de af landbrugsministeriet tidligere fremførte synspunkter finder ministeriet, at den truffne afgørelse bør kunne fastholdes.

Landbrugsministeriet går i øvrigt ud fra, at spørgsmålet om, hvorvidt landbrugsministeriet kan anses for forpligtet til at optage (A's) ansøgning om oprejsningsbevilling til realitetsbehandling, i givet fald vil kunne indbringes for domstolene.

...«

Den 15. juni 1983 havde jeg en mundtlig drøftelse af sagen med repræsentanter fra landbrugsministeriet, der meddelte, at ministeriet nu ville overveje sagen i overensstemmelse med min henstilling i ovennævnte skrivelse samt overveje at udarbejde en generel vejledning til landvæsenskommissionerne om behandling af for sent indkomne anker af hegnsynskendelser.

Supplerende oplysninger om sagen

Landbrugsministeriet sendte mig i skrivelse af 15. juli 1983 underretning om, at ministeriet havde besluttet at optage sagen til behandling samt om ministeriets samtidige stillingtagen i skrivelse til A til hans ansøgning om oprejsningsbevilling i h.t. hegnslovens § 43, stk. 3.

Jeg foretog herefter ikke videre i sagen.